
LES VORADES HERBÀCIES DE BOSC (*GERANION SANGUINEI*)
ALS PREPIRINEUS CENTRALS CATALANS

A. M. Romo

Institut Botànic de Barcelona
Av. dels Muntanyans, s/n.
Parc de Montjuïc
08004 Barcelona

ABSTRACT

A new plant association of the Central Catalan Prepyrenees is described. The Vicio tenuifolii-Geranium sanguinei form the the herbaceous edge of the forest in this area.

El Vicio tenuifolii-Geranium sanguinei és una vorada herbàcia que s'installa sobre gresos que donen lloc a sòls neutres o àdhuc lleugerament àcids, pH: 6,8-7,6 i poc profunds, 0,4-1m.

Forma estretes franges a la vora del bosc, de 0,5 a 1 m d'amplada. Es troba en situació de mitja ombra i evita els llocs plans i els exposats al sud. Té desenvolupament òptim als vessants poc pendents orientats al nord i a l'est.

És una associació, coneguda per ara, dels Prepirineus centrals Catalans, on forma la vorada herbàcia de les rouredes submediterrànies del Buxo-Quercetum pubescentis i de les fagedes del Buxo-Fagetum. És freqüent a l'estatge de vegetació submediterrània per sobre dels 1000 m, i excepcionalment descendeix pels llocs frescals de les obagues d'aquestes serres prepirinenques fins 600 m. L'abusiva explotació dels boscos d'aquesta zona fa difícil de trobar bons representants d'aquesta associació; i moltes vegades les espècies dels Geranium sanguinei viuen escampades als boscos esclarissats o als matollars de boixerola.

Aquesta vorada herbàcia, en la qual predominen absolutament les espècies perennes (principalment hemicriptòfits), és relativament resistent a la secada estival. Està dominada per

Geranium sanguineum, encara que a alguns inventaris Rubus caesius sigui força abundant.

Al costat de les plantes dels Origanietalia, amb òptim en condicions de mitja ombra: Lathyrus niger, Trifolium rubens, Melampyrum cristatum, etc; són presents un nombre important d'espècies dels Querco-Fagetea: Brachypodium sylvaticum, Hepatica nobilis i d'altres herbes mesòfiles o de mitja ombra o de prat i algunes espècies representants dels mantells marginals.

Aquesta vorada és una irradiació meridional dels Geranium sanguinei del centre d'Europa, on forma unes vorades de bosc de caràcter termòfil (B. de FOUCAULT et al, 1979), que a les serres prepirinenques arriben un xic empobrides.

Per l'originalitat de la combinació i per la seva composició florística proposem aquesta associació amb el nom Vicio tenuifolii-Geranium sanguinei.

Es separa de les altres associacions de l'aliança Geranium sanguinei conegudes dels Pirineus (Sileno-Geranium sanguinei Rivas-Mart. 1968: 88-89 descrita de la Vall d'Aran i Origano-Anthyllidetum triumfetti i Lathyretum cirrhosi Vigo 1975: 956-961 descrites de la Vall de Ribes) per la seva composició florística.

Dels sis inventaris de la taula adjunta dos provenen de la serra Mitjana (Comiols), un del Montsec d'Ares i tres del Montsec de Rúbies. Inventari tipus de l'associació el nº 6.

BIBLIOGRAFIA

- FOUCAULT, B. de, J.C. RAMEAU et J.M. ROYER 1983 - Essai de synthèse syntaxonomique sur les groupements des Trifolio-Geraniumetea sanguinei Müller 1961 en Europe Centrale et Occidentale. Coll. Phyt., VIII: 463-480. Lille.
- RIVAS-MARTÍNEZ, S. 1968 - Contribución al estudio geobotánico de los bosques araneses (Pirineo ilerdense). Pub. Inst. Biol. Apl., 45: 81-105. Barcelona.
- ROMO, A.M. - 1983. Flora i vegetació del Montsec (Prepirineus Catalans). Tesi doctoral. Universitat de Barcelona (inèdita).
- VIGO, J. 1975 - Notas Fitocenológicas. An. Inst. Bot. Cav., 32(2): 953-966. Madrid.

Vicio tenuifolii-Geranium sanguinei assoc. nova

Número de l'inventari	1	2	3	4	5	6
Altitud (ms.m.)	1400	1320	680	1350	1380	1360
Exposició	N	N	N	pla	N	N
Inclinació (%)	8	5	10	-	5	5
Recobriment (%)	100	100	100	100	100	100
Superfície estudiada (m ²)	10	20	20	50	50	20

Característiques de l'associació i de l'aliança
(Geranium sanguinei)

Rosa pimpinellifolia	1.1	+	.	.	.	.
Geranium sanguineum	1.1	1.1	2.3	4.5	2.3	2.2
Vicia tenuifolia	.	.	.	2.1	1.1	+
Lathyrus niger	.	.	.	.	+	1.1
Filipendula vulgaris	.	.	1.1	.	+	+
Fragaria vesca	+	.	.	.	.	+
Melampyrum cristatum	.	.	.	.	.	+
Trifolium rubens	.	.	.	.	+	.
Stachys recta	.	.	.	.	+	.

Característiques de
l'ordre (Origanetalia vulgaris)
i de la classe (Querco-Fagetea)

Rubus caesius	3.2	.	3.3	.	.	.
Prunus spinosa	.	.	+	+	+	2.3
Vicia villosa subsp. pseudocracca	.	.	+	.	.	.
Coronilla emerus	.	.	+	.	.	.
Brachypodium sylvaticum	.	.	2.2	.	.	.
Ligustrum vulgare	.	.	+	.	.	.
Quercus pubescens	.	.	.	.	.	+
Hepatica nobilis	.	.	.	.	+	1.1
Sorbus aria	.	.	.	.	.	+

Companyes

Euphorbia cyparissias	.	.	.	.	.	+
Arctostaphylos uva-ursi subsp. crassifolia	1.2	.	.	+	+	1.1
Trifolium montanum	.	.	.	.	.	+
Calluna vulgaris	+	.	.	.	.	+
Cruciata glabra	+	.	.	.	.	.
Briza media	.	.	.	.	+	1.1
Deschampsia flexuosa	2.1	+	.	.	.	.
Rubus idaeus	.	2.1	.	.	+	.
Asphodelus ramosus	.	.	.	.	.	+
Agrostis capillaris	.	+	+	.	.	.
Genista hispanica subsp. hispanica	.	.	.	.	+	.

	1	2	3	4	5	6
<i>Juniperus communis</i>	.	+	.	.	.	.
<i>Poa angustifolia</i>	.	.	+	.	.	.
<i>Ononis spinosa</i>	.	.	+	.	.	.
<i>Arrhenatherum elatius</i>	.	.	.	1.1	.	.
<i>Bromus erectus</i>	.	.	.	1.1	1.1	.
<i>Silene nutans</i>	.	.	.	+	.	.
<i>Achillea millefolium</i>	.	.	.	+	.	.
<i>Helianthemum nummularium</i>						
subsp. <i>tomentosum</i>	.	.	.	+	.	.
<i>Catananche coerulea</i>	.	.	.	.	.	+
<i>Avenula pratensis</i>						
subsp. <i>iberica</i>	.	.	.	+	2.1	2.1
<i>Linum salsoloides</i>	.	.	.	.	+	.
<i>Poa pratensis</i>	.	.	.	+	.	.
<i>Galium lucidum</i>	.	.	.	+	.	.
<i>Pimpinella saxifraga</i>	.	.	.	+	+	+
<i>Knautia arvernensis</i>						
subsp. <i>catalaunica</i>	.	.	.	+	.	.
<i>Luzula campestris</i>	.	.	.	+	.	.
<i>Hylocomium splendens</i>	.	1.1	.	.	.	.

Procedència dels inventaris:

- 1 i 2, Comiols, serra Mitjana vers Cimadal (CG 4666, 4667).
3 Montsec d'Ares: barranc del Bosc, sota Moror (CG 2059).
4, 5 i 6 Montsec de Rúbies: obaga del Graó Ample (CG 3155).